

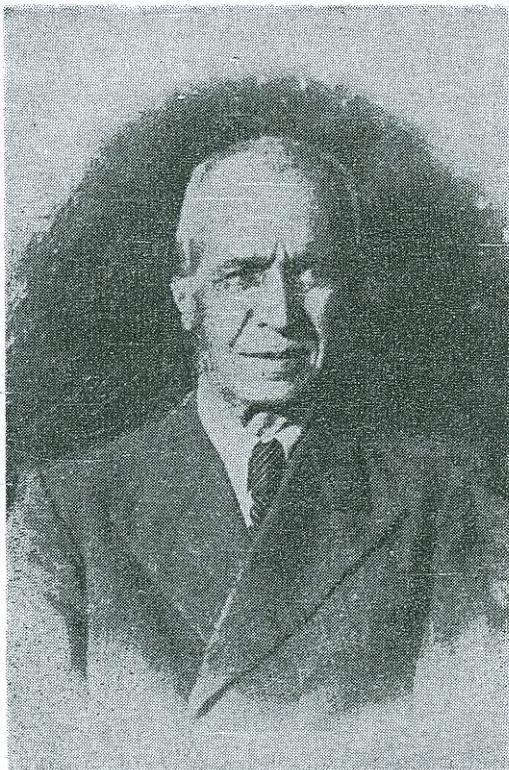
ΑΔΡΙΑΝΟΥ ΦΥΛΑΚΤΟΥ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΣΑΠΟΥΝΤΖΗΣ

(1879 – 1951)

Έγεννήθη εἰς Κάτω Τζιουμαγιᾶν (νῦν Ήράκλεια) Σερρῶν τῷ 1879, ἀπεβίωσε τῇ 22ῃ Αὐγούστου 1951.

Πεφατώσας τὰς γυμνασιακὰς αὐτοῦ σπουδὰς εἰς τὸ ἐν Θεσσαλονίκῃ Ἑλληνικὸν Γυμνάσιον, ἀπεφοίτησεν αὐτοῦ τῇ 28ῃ Ἰουνίου 1896. Ἐν συνεχείᾳ ἐπὶ τετραετίαν (1896/97 ἕως 1899/1900) διετέλεσε δημοδιδάσκαλος εἰς

Εὐάγγελος Σαπουντζῆς

τὸ δικτατάξιον Ἀρρεναγωγεῖον τῆς γενετείρας του Κάτω Τζιουμαγιᾶς, μεθ' ὅ καὶ ἐν συνεχείᾳ ὑπηρέτησεν ὡς δημοδιδάσκαλος «ἐπὶ Σχολείοις τῆς πόλεως Σερρῶν», ἀπὸ τοῦ 1900 καὶ ἐντεῦθεν μέχρι καὶ τοῦ 1914. Ἐν ᾧτει 1915 μετατεθεὶς ὑπηρέτησεν ὡς δημοδιδάσκαλος εἰς τὸ Α΄ Δημοτικὸν Σχολεῖον Σερρῶν, καὶ ἐν συνεχείᾳ μέχρι τοῦ 1917, ὅτε μετήχθη μετ' ἄλλων συμπολιτῶν αὐτοῦ ὡς ὅμηρος εἰς Βουλγαρίαν ὑπὸ τῶν Βουλγάρων κατακτητῶν, καὶ

δὴ εἰς Καρναμπάτ, ὑπὸ συνθήκας τραγικῆς καὶ ἀπανθρώπου σκληρότητος.⁷ Εκεῖ παρέμεινεν ἀπὸ τοῦ 1917 ἔως τοῦ 1918, εἰς στρατόπεδον καταναγκαστικῶν ἔργων, ὑποβληθὲὶς μετὰ τῶν λοιπῶν, Ἰδίως ἐκπαιδευτικῶν συμπατριωτῶν του, εἰς μύρια βασανιστήρια καὶ ἀπάνθρωπον μεταχείρισιν ἐνλοδαρμῶν καὶ καθυβρίσεων.⁸ Εκεῖ μετὰ τῶν λοιπῶν ὅμηρων, ἐν οἷς καὶ οἱ ἐκπαιδευτικοὶ ἀείμνηστοι Στράτης καὶ Μυσιρλῆς ὡς καὶ ὁ Ἰατρὸς Πᾶνος, ἔχοησιμοποιήθη ὑπὸ τῶν δημίων Βουλγάρων εἰς σκληρότατα καταναγκαστικὰ ἔργα ὁδοποιίας εἰς ἔργασίαν κατατεμαχισμοῦ λίθων, ὑπὸ ἀθλιεστάτας καιρικάς συνθήκας χειμῶνός τε καὶ θέρους. Μετὰ τῶν ἀτυχῶν συνομήρων του καὶ ὑπὸ ἀθλίας ὑγιεινονομικάς συνθήκας, ἐν μέσῳ ἀφορήτου συνωστισμοῦ, ἐστεγάζετο εἰς προχειρῶς διεσκευασμένα καταλείμματα, ὡς καλύβας ἢ σταύλους κλπ. Φθειριῶντες ἐθερίζοντες κυριολεκτικῶς οἱ οὗτως ἀθλίως στεγαζόμενοι δυστυχεῖς ὅμηροι ἀπὸ τὴν δυσεντερίαν καὶ τὰς λοιπὰς ἐπιδημικὰς νόσους καὶ δὴ τὸν κοιλιακὸν καὶ ἐξανθηματικὸν τύφον, ἐκ παραλλήλου πρὸς τὰς λοιπὰς κακουχίας καὶ παντοίας στερογήσεις, ὑπὸ τὸ ἀνίλεων κνοῦτον τοῦ τυράννου δυνάστου.⁹ Οὐαὶ γελοιού Σαπούντζης καὶ αὐτὸς δὲν διέφυγε τὸν κίνδυνον νὰ προσβληθῇ ὑπὸ τῆς ἐπαράτου νόσου τοῦ ἐξανθηματικοῦ τύφου, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὸν κοιλιακὸν τύφον.¹⁰ Εσώθη δὲ ὡς ἐκ θαύματος, χάρις εἰς τὴν διακομιδὴν αὐτοῦ εἰς νοσοκομεῖον τὴν ὑστάτην στιγμὴν μερίμνη τῆς ὑπὸ τὸν τέως Νομάρχην Σερρῶν.¹¹ Ανδρεάδην Ἐλληνικῆς¹² Επιτροπῆς, μεταβάσης εἰς Βουλγαρίαν πρὸς ἐπαναπατρισμὸν τῶν ἐναπομεινάντων ἀτυχῶν ὅμηρων. Εἰς τὸ ἐν λόγῳ βουλγαρικὸν νοσοκομεῖον, κατὰ καλὴν τύχην, ἔτυχεν ἐπιμελημένης ἱατρικῆς περιθάλψεως παρὰ τοῦ συνομήρου αὐτοῦ ἀειμνήστου Ἰατροῦ Πάνου, ὑπηρετοῦντος εἰς τὸ ἐν λόγῳ νοσοκομεῖον, προσβληθέντος καὶ αὐτοῦ ὑπὸ ἐξανθηματικοῦ τύφου καὶ δυστυχῶς ἀποβιώσαντος ἐκ τῆς νόσου ταύτης, θύματος τοῦ ἱατρικοῦ καθήκοντος.¹³ Άλλος δὲ Σαπούντζης καίτοι σωθεὶς ἐκ βεβαίου θανάτου, ὑποστάς ἐπιπλοκὰς τῆς νόσου, ὡς παράλυσιν τῶν κάτω ἀκρων καὶ οἰδήματα καθ' ὅλον τὸ σῶμα, ἐπέπρωτο νὰ βασανίζεται καὶ μετέπειτα ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἐκ τῶν ἐπιπλοκῶν τούτων, καὶ μετὰ τὸν ἐπαναπατρισμόν του εἰς τὴν ἐλευθέραν Πατρίδα εἰσέτι, γενόμενον ἐν ἔτει 1918.¹⁴ Επανακάμψας εἰς τὰς κλεινὰς Σέρρας, καὶ κατόπιν μακροχρονίου ἀναρρόσεως ἐπανέλαβε τὸ ὑψηλὸν αὐτοῦ λειτουργημα τοῦ διδασκάλου, ὑπηρετήσας εἰς τὸ Α'¹⁵ Αρρένων Δημοτικὸν Σχολεῖον Σερρῶν μέχρι τῆς 2ας Φεβρουαρίου τοῦ 1933, διπότε παραιτηθεὶς ἐσυνταξιοδοτήθη ὑπὸ τοῦ Δημοσίου.

Ούτως ή πρός τὴν Ἑλληνικὴν Παιδείαν υπηρεσία τοῦ Εὐαγγέλου Σαπουντζῆ, τούτεστιν ἀπὸ τῆς 1ης Δεκεμβρίου 1896 μέχρι τῆς 2ας Φεβρουαρίου 1933, προσεφέρθη ἐπὶ 37 συναπτὰ ἔτη.

‘Ο γράφων ηὔτεύχησε νὰ συγκαταλέγεται μεταξὺ τῶν πολυπληθῶν μα-
θητῶν τοῦ τιμωμένου διδασκάλου, ἦτοι κατὰ τὴν σχολικὴν ἐν Σέρραις περίο-

δον 1906 — 1908, ὅτε ἐφοίτα οὗτος εἰς τὴν κεντρικὴν Ἀστικὴν Σχολὴν τῆς πόλεως ταύτης.

Ομοιογῶς ὅτι διατηρῶ ζωηρῶς καὶ μετ' εὐλαβείας, ἔναντι τοῦ λαμπροῦ καὶ σεμνοῦ τούτου διδασκάλου, τὰς ἀρίστας τῶν ἀναμνήσεων, εὐγνωμονῶν αὐτὸν διὰ τὴν βασικὴν μονατάρισιν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Γραμματείαν, τῆς δυοῖς ἥτο οὗτος ἐμβριθῆς διδάσκαλος. Οὗτος ἐμόρφωσε γενεὰς Ἑλληνοπαίδων εἰς τὰ αὐστηρὰ πλαίσια τοῦ Ἑλληνοχριστιανικοῦ πολιτισμοῦ, ἐν μέσῳ μυρίων ἀντιξοοτήτων τοῦ χειμαζομένου τότε Ἑλληνισμοῦ τῆς Μακεδονίας, καὶ δὴ κατὰ τὴν σκληροτέραν περίοδον τοῦ Μακεδονικοῦ ἀγῶνος, ὑπὸ Τουρκοκρατίαν ἔναντίον τῶν Βουλγάρων, ὡς καὶ ἐμπράκτως τὸ ἀπέδειξε διὰ τῆς ἐθνικῆς αὐτοῦ δράσεως. Ἐξεπροσώπει οὗτος τὸ ἴδεωδες τοῦ διδασκάλου. "Οντως ἡ διδασκαλία αὐτοῦ ἀπέβλεπεν εἰς τὴν πραγμάτωσιν τοῦ σκοποῦ τῆς ἀγωγῆς, ἀσκοῦσα παρὰ τῷ μαθητῇ ὠθήσεις εἰς ἐκδήλωσιν καὶ καλλιεργίαν τῆς ἴδιουφύΐας αὐτεῦ, πρὸς μόρφωσιν ἵσχυρᾶς ἥθικῆς βουλήσεως καὶ χαρακτῆρος, διὰ τοῦ τρόπου καὶ τῆς μεθόδου μεταδόσεως τῆς καταλλήλου ὕλης. Ἡ δὲ προσωπικότης αὐτοῦ ὡς διδασκάλου παρεῖχεν ὄντως τὰ ἔχεγγυα τῆς ἐπιτυχίας ἐν τῇ διδασκαλίᾳ αὐτοῦ. Διὸ καὶ πάντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ δλόκληρος ἡ Σερραϊκὴ κοινωνία περιέβαλλον αὐτὸν μὲ αἰσθήματα βαθέος σεβασμοῦ, ἔκτιμησεως καὶ εἰλικρινοῦς ἀγάπης καὶ εὐγνωμοσύνης ἅμα ἐκ μέρους τῶν γονέων διὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ παρεχομένην μόρφωσιν καὶ διαπαιδαγώγησιν τῶν τέκνων των.

Μοχθήσας δὲ Εὐάγγελος Σαπουντζῆς καθ' ὅλην αὐτοῦ τὴν ζωὴν πρὸς θεμελίωσιν τοῦ κρηπιδώματος τῆς ὑγιοῦς Ἑλληνοχριστιανικῆς Παιδείας, μὲ τὴν ἀσπιλὸν ἀρετήν, τὸ ἥθος καὶ τὴν ἐπιστημονικὴν αὐτοῦ συγκρότησιν, προσέδωκε δικαίως αἴγλην καὶ κῦρος εἰς τὸ ὑψηλὸν αὐτοῦ λειτούργημα ὡς διδασκάλου τοῦ Ἐθνους καὶ παιδαγωγοῦ.

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω, εἶναι ἀναντίρρητον ὅτι ἀποτελεῖ ὑποχρέωσιν εἰς τὸν Δῆμον Σερρῶν, ἐξ ὧν ἀκτινοβόλως ἐξέπεμψε τὰ νάματα τῆς Ἐθνικῆς παιδείας διείμνηστος διδάσκαλος Εὐάγγελος Σαπουντζῆς μετὰ πλείστης ἀποδοτικότητος καὶ ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ φιλτάτου ἥμδων "Ἐθνους ἀλλὰ καὶ τῶν Σερραίων ἴδιαιτέρως, δπως τιμήσῃ ἴδιαιτέρως τὴν μνήμην του, ὡς δρῦσις καὶ καλῶς ἐπράξει καὶ δι' ἄλλους συναδέλφους του, ἐπὶ μακρὰ ἔτη συνυπηρετήσαντας μετ' αὐτοῦ, ὡς δὲ Τζαλόπουλος καὶ ἄλλοι.

*Ἐν Ἀθήναις τῇ 1ῃ Νοεμβρίου 1973

ΑΔΡΙΑΝΟΣ ΦΥΛΑΚΤΟΣ

Ὑφηγητής τῆς Παθολογίας

Γεν. Ἀρχίατρος ἐ. ἀ.